

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

Vol : 4 : # ਅੰਕ 178

26/11/2025

www.samajweekly.com

[f samajweekly](https://www.facebook.com/samajweekly)

[@samajweekly](https://twitter.com/samajweekly)

[# samajweekly](https://www.instagram.com/samajweekly)

CONSTITUTION OF INDIA

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਅਦਾਰਾ 'ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ' ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਵਾਓ: ਉਮਰ

ਜੰਮੂ। ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਸੁਨੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਕਸਾਈਲੈਂਸ ਨੂੰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਸਥਾ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗ਼ੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਉੱਗਲ

ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਆਸਥਾ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਲਜ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ

ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦਾਖਲੇ ਨੀਟ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।” ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਉ। ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ

ਸੰਸਥਾ ਐਲਾਨ ਦਿਉ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉੱਗਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫਿਰਕੂ, ਤੰਗ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।”

ਰੰਗਮੰਚ ਸੁੰਨਾ ਕਰ ਗਿਆ ਧਰਮਿੰਦਰ : ਅਮਿਤਾਭ

ਮੁੰਬਈ। ਮੈਗਾਸਟਾਰ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ‘ਸ਼ੋਲੇ’ ਅਤੇ ‘ਚੁਪਕੇ ਚੁਪਕੇ’ ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਕਲਾਕਾਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮਿੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬੇਦਾਗ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਰ ਦਹਾਕੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਧਰਮਿੰਦਰ (89) ਦਾ ਲੰਮੀ ਬਿਮਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ 1975 ਦੀ ਕਲਾਸਿਕ ਫਿਲਮ ‘ਸ਼ੋਲੇ’ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ‘ਜੈ’ ਨਾਲ ‘ਵੀਰੂ’ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ‘ਯੇ ਦੋਸਤੀ ਹਮ ਨਹੀਂ ਤੋੜੇਗੇ’ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ 'ਤੇ ਬੱਚਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “...ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਹਸੀ ਸਾਥੀ ਛੱਡ

ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨਾਲ ਰੰਗਮੰਚ ਸੁੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ।” ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਨੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਨੂੰ ਆਲਮੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਚੀਨ ਨੇ ਫਿਰ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਤਾਇਆ

ਬੀਜਿੰਗ। ਚੀਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦਸਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਬੁਲਾਰਾ ਮਾਓ ਨਿੰਗ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਜਾਂਗਨਾਨ (ਚੀਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ) ਚੀਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਕਦੇ ਕਥਿਤ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਉਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤ ਵਲੋਂ ਸ਼ੰਘਾਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ੰਘਾਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਹੇਠ ਹੀ ਸੀ। ਨਿੰਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਥਾਂ ਵੀ

ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਕਦੇ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੂਬੇ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਰੁਣਾਚਲ ਨੂੰ ਦਖਣੀ ਤਿੱਬਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਸਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖਾਂਡੂ ਨੇ ਸ਼ੰਘਾਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਅਰੁਣਾਚਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੇਮਾ ਖਾਂਡੂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ੰਘਾਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਲਗਭਗ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਖਾਂਡੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਪੇਮਾ ਵਾਂਗਜੋਮ ਥੋਂਗਡੋਕ ਨੂੰ ਹੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ‘ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਮਜ਼ਾਕ’ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ‘ਐਕਸ’ ਉਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਵੈਧ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਜ਼ਾਰਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ।”

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

ਭਾਰਤ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ 2026 ਦਾ ਪੁਰਸ਼ ਟੀ-20 ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਮੈਚਾਂ ਲਈ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਈਸੀਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੈ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਪੰਜ ਮੈਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮੈਚ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਚ ਦਿੱਲੀ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਚੇਨਈ, ਕੋਲਕਾਤਾ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਜਦਕਿ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚਲੇ ਮੈਚ ਕੋਲੰਬੋ ਅਤੇ ਕੈਂਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਚਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਟਾਰ

ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਬਰੈਂਡ ਅੰਬੈਸਡਰ ਹੋਣਗੇ। ਆਈਸੀਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਮੈਚ ਸੱਤ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਅੱਠ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਆਖਰੀ ਮੈਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਨਾਮੀਬੀਆ ਨਾਲ ਗਰੁੱਪ ਏ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੋਲੰਬੋ ਦੇ ਆਰ ਪ੍ਰੇਮਦਾਸਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੈਚ ਖੇਡਣਗੇ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
Editor-in-chief : Devinder Chander
Mob: 07878 456 484
ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office
Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington, Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਮੌਤ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਦਾਗ਼: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਮੌਤ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ 'ਦਾਗ਼' ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਥਾਣਿਆਂ 'ਚ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮਨਾਥ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਾਸ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ 11 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਦਾਗ਼ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਦੇ।" ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਅ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ

ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਮਲ ਸਬੰਧੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮਨਾਥ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੇਂਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹਲਕੇ 'ਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ?" ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਲਕੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਕੇਂਦਰ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਅਮਲ ਸਬੰਧੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰੇਗਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 16 ਦਸੰਬਰ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ, ਜੋ ਸੀ ਬੀ ਆਈ, ਈ ਡੀ ਤੇ ਐੱਨ ਆਈ ਏ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਉਪਕਰਨ ਲਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਦਾਲਤੀ ਮਿੱਤਰ ਵਜੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਤਸਕਰੀ, 5.4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ, ਚੀਨੀ ਪਿਸਤੌਲ ਸਣੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਬਰਾਮਦ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ। ਅਬੋਹਰ ਸੈਕਟਰ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ 65 ਬਟਾਲੀਅਨ ਬਾਰਡਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੜੇ ਗਏ ਦੋ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 10 ਪੈਕੇਟ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੈਰੋਇਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪਾਸਿਓਂ ਇੱਕ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਸਦਰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਕਮਾਂਡਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੈਂਕ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਸਦਰ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ 23-24 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਸ਼ਤ ਦੌਰਾਨ ਤਾਹਲੀਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੱਕ ਬਾਜ਼ਿਦਾ ਦੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (50) ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲਵਪ੍ਰੀਤ (27) ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ

ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ NDPS ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲੀਸ (SSP) ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੱਕ ਤਾਹਲੀਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੀਲੀ ਟੋਪ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ 10 ਪੈਕੇਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਵਜ਼ਨ 5.414 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸੀ, ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੀਨੀ ਪਿਸਤੌਲ, ਚਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ .30 ਬੋਰ ਦੇ 12 ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੁਣ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

<p>PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.</p>	<p>ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.</p>	<p>MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.</p>	<p>CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.</p>
--	--	--	---

For more information please contact at www.checkatrade.com

Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੋੜਾ)- ਰੇਲ ਕੋਚ ਫੈਕਟਰੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਧਰਤੀ ਬਾਬਾ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਦਾ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ' ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ 'ਆਦਿਵਾਸੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਮਹਾਨਾਇਕ' ਧਰਤੀ ਆਬ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ 'ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸੰਗਠਨ ਸਾਂਗੜਾ ਵੱਲੋਂ ਮਾਦਾਮ ਬੀਬੀਆਨਾ ਏੱਕਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਂਗੜਾ, ਬਿਮਲਾ ਪੁਭਾ ਬਾਰਲਾ, ਪ੍ਰਾਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਕ ਸੀ. ਐੱਮ. ਟੀ., ਜ਼ੋਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜ਼ੋਨਲ ਸਕੱਤਰ ਆਰ. ਸੀ. ਮੀਨਾ, ਓ.

ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਵਿੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਪੀ. ਓ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਮੰਡਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ, ਗੀਤ ਅਤੇ ਨਾਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਘੁੰਢ ਚੁਕਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਸਾਥੀ, ਸਾਬਕਾ ਜ਼ੋਨਲ

ਸਕੱਤਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਡਮ ਬੀਬੀਆਨਾ ਇੱਕਾ ਜੀ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈੱਪੀ ਮੁੰਡੀਆਂ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੱਪੀ (ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ) ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੇਵਾਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲੀ, ਕਮਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਢੇਰੀ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਚ, ਸੁਨੀਤਾ ਤੇਜ਼ਾਨੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਚੌਧਰੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਮੁੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦਾਸਤਾਨ-ਏ-ਸਿਦਕ (ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ) ਗੀਤ ਹੋਇਆ ਜਾਰੀ

ਰਾਏਕੋਟ, (ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੀ) ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟੀ-ਕੋਟ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਤਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ਪੁਰਾ ਰਾਜਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗਾਏ ਗੀਤ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਰਾਭਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ ਦਾਸਤਾਨ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ (ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ) ਅੱਜ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਰਾਏਕੋਟ ਇਤਬਾਰ ਸਿੰਘ ਨੱਬੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬਲਾਕ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਰਪਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਾਇਕ ਰਾਜਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਜਸਵੰਤ ਸਰਾਭਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਚਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇਹ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸਮੂਚੇ ਬਲਾਕ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ

ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਇਤਬਾਰ ਸਿੰਘ ਨੱਬੋਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਬੀਆਰਸੀ, ਜਸਵੰਤ ਬਸਰਾਉ, ਗੁਰਸੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਦੀਵਾਲ, ਰਾਹੁਲ ਗੋਇਲ, ਰਾਮ ਲਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇਹੜਕਾ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚਰਨਜੀਤ ਚੰਨੀ, ਵਿਕਰਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਨਿਰਪਦੀਪ ਕੌਰ, ਤੀਰਥ ਕੌਰ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ, ਗੀਤੂ, ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੰਤੋਸ਼ ਰਾਣੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੱਪ ਬਾਗੜੀਆਂ

ਬਾਗੜੀਆਂ ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ) ਅੱਜ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਪਰ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇਆ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ੈੱਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਇਸ ਸਾਲ 2026 11ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਬਾਈ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਗੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਲਡ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ ਤੇ ਪੂਰੀ ਡਾਂਗ ਖੜਕੇ ਗੀ ਕਾਲੇ ਬਾਗੜੀਆਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੇ ਸਾਬ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫੁੱਲ

ਸਕਉਰਟੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਇਸ ਮੇਲੇ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 11ਲੱਖ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ 9ਲੱਖ ਤੇ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ 7-7ਲੱਖ ਤੇ ਕੁਆਟਰ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਸਪੇਟ 6-6ਲੱਖ ਲੱਖ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਬੈਸਟ ਜਾਫੀ ਰੇਡਰ ਨੂੰ ਨਿਊ ਹੌਲੈਂਡ 3630 ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਰਾਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਕੱਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਈ ਕਾਲਾ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਗੱਬਰ ਤੇ ਸਰਦਾਰ

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਣਗੇ ਆਓ ਐਤਕੀ ਲਾਵਾਂਗੇ ਰੌਣਕਾਂ ਭੁੱਲਣਾ ਨੀ 11 ਫਰਵਰੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਸ਼ਰਨਾ ਤਖਤੂਪੁਰੀਆ ਕਾਲਾ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਗੱਬਰ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਸ਼ਰਨਾ ਤਖਤੂਪੁਰੀਆ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ 98760=38332=95922 =82333

ਬਦਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣਾ ਬਸਪਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼-ਕਰੀਮਪੁਰੀ

ਚੱਬੇਵਾਲ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪੜਾਅ ਚ ਚਾਹ ਤੇ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਖਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਪੰਚ ਪਿੰਡ ਖਾਨਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਘਰੇ ਚਾਹ ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿਮ ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚੁਨੌਤੀ ਚੋਂ ਕੱਢਣਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ 100 ਫੀਸਦੀ ਸਕੂਲਾਂ ਚ ਅਧਿਆਪਕ, ਮੁਫਤ

ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜੇ ਤੇ ਬੋਝ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣਾ, ਬਦਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣਾ, ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਕਰਨਾ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਚੋਂ ਕੱਢਣਾ, ਬਚਪਨ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਆਮ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਲਗਭਗ 45

ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਪੈਸਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਚ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਧੋਖਾ ਇਹ ਸਭ ਮੁੱਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਪਿੰਡ

ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿਮ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਿਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ 11000 ਰੁਪਏ ਦਾ

ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਜੱਸੀ ਜੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਟੀਮ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿਲਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਭੀਮ ਜੀ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕਿੱਟੀ ਜੀ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ "ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ" ਲਗਾਇਆ

150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ): - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂਰਪੁਰ ਵਿਖੇ "ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ" ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਮੈਡਮ ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਯੂਕੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂਰਪੁਰ ਵਿੱਖੇ ਮਾਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ, ਗਠੀਆ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਫਤ

ਚੈਕ ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਦੁਖੀ ਮਰੀਜ਼ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ ਐਨ ਕੇ ਸੁੰਡਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮੈਡਮ ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡਮ ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਯੂਕੇ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਹਸਪਤਾਲ

ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਵੀ ਮੁਫਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ

ਸਰਪੰਚ ਸਰਹਾਲ ਕਾਜ਼ੀਆਂ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮ, ਬਿੰਨੀ ਭਾਟੀਆ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਬਾਲੋਂ, ਰੋਹਿਤ ਮਹੇ, ਸੁਨੀਲ ਫਗਵਾੜਾ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ, ਪ੍ਰੋਮਿਲਾ

ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਮਨ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਲਾ ਦੇਵੀ ਕਾਂਗੜਾ, ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ-ਬਿਸਕੁਟਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਯੁਵਾ ਆਪਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਹੋਇਆ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਫੁਡ ਕਰਾਫਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਪਤੀ ਇੰ ਸਟੀਚਿਊਟ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿਖੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਯੁਵਾ ਆਪਦਾ ਸੋਕੇ (ਐਸ ਓ ਏ ਕੇ) ਮਿੱਤਰ ਸਿਖਲਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੈਂਪ ਅੱਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਪਤ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਸ਼ਾਇਨਾ ਨੇ ਜੀ ਹੋਇਆ। ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਬੀ ਆਰ ਐਨ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿੱਚ 250 ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ

ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਕੇ (ਐਸ ਓ ਏ ਕੇ) ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਸ਼ਾਇਨਾ ਨੇ ਜੀ ਬੀ ਆਰ ਐਨ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਨੇ ਆਫ਼ਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਤੇਜ਼,

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਲਈ ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ

ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਤਾੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਅੰਕੁਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਨੇ ਮੈਗਸੀਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੁਭਮ ਵਰਮਾ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਲੋਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਨ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼ਿਵ ਮੂਰਤੀ, ਆਯੂਸ਼ ਅਤੇ ਮੈਗਸੀਪਾ ਟੀਮ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਐਕਟਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਅੰਤ : ਟੇਰਕਿਆਨਾ

ਚੰਗਾ ਬਾਈ ਅਲਵਿਦਾ ਧਰਮਿੰਦਰ ਬਾਈ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਟੇਰਕਿਆਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਗਲੋਬ ਦੁਆਲੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਐਕਟਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸੂਰਜ, ਚੰਦ, ਸਿਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਵੀ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦਰਦ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਮੁੰਬਈ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਐਕਟਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਐਕਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਰੋਤੇ, ਦਰਸ਼ਕ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ

ਅਰਬਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਟੇਰਕਿਆਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਲਾਮ ਹੈ ਉਸ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਅਨੋਖੀ ਐਕਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਟੇਰਕਿਆਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਨਾ ਮੰਗਿਆਂ ਹੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਟਿਕਟ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਣ ਲਈ

ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੀ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹੀ ਏਨੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤਿਓਂ ਖੜ ਜਾਣ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜਿੱਤਦੇ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮਿੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਦੀ ਜੋੜੀ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੋੜੀ ਰਹੀ ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਜੋੜੀ ਦੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਮੰਨ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਾਡੇ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚੋਂ' ਕਦੇ ਵੀ ਮਨਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਰਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਰਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਅਕੀਦਤ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਜੀ ਆਇਆਂ

ਸ਼ਬਦ ਆਖਦਿਆਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੰਗ ਸੰਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੁਖ ਫਲਸਫਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੈਅ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭੈਅ ਮੰਨਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਫਲਸਫਾ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਾਰਾ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗਾਨੀ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਵਿੱਲੋਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਿਆ।

ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 131ਵੇਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਖੋਹਣ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ : ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੰਚ ਤੇ ਇੱਕਠੀਆਂ ਹੋਣ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 131ਵੇਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੋਹਣ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ " ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸੰਭਾਲ ਸੁਸਾਇਟੀ" ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾ

ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਏਜੰਡਾ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਦਮ-ਬ-ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ

ਵੱਖਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੈਂਡਰ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਘਟਾਉਣ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸੈਨੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਆਰਟੀਕਲ 240 ਤਹਿਤ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨੀ 131ਵੀਂ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ

ਰਹੀ ਹੈ ! ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹਮਲਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਭਗਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੈਮਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮੰਚ ਤੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦਾ ਜਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ! ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਦੇ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਹਨਾਂ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਿਲਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਜ ਵੀਰਲੀ ਨਿਊਜ਼

for more news visit: www.samajweekly.com

ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ 2027 ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ : ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਨਾ ਐਲਾਨ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਵਿਤਕਰਾ : ਹੈਪੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ, ਪਵਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੋਰਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਭਗਤ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਫੋਰਸ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਪੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਦੀਵਾਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ! ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਨਾ ਐਲਾਨ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ 350ਵੀਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ਰਾਬ, ਮਾਸ, ਤੰਬਾਕੂ ਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ

ਜੀ ਦੀ ਉਚਾਰੀ ਹੋਈ "ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ" ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ! ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ

ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਥਾਨ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਆਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੇ ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ

ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਵਫਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਨਾ ਐਲਾਨ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ 2027 ਵਿੱਚ ਆਪ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਲਕਾ ਚੱਬੇਵਾਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਕ ਮੇਹਟੀਆਣਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਕ ਮੇਹਟੀਆਣਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਨਲੋਈਆਂ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਹੁਲ, ਰਣਜੀਤ, ਸਾਹਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨਲੋਈਆਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਜਤ ਬੱਠਣ, ਬਾਬਾ ਕਮਾਲਪੁਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਾ ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ, ਗਗਨਦੀਪ ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ, ਸੁਖੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ, ਜੱਸੀ ਪੁਰਹਿਰਾ, ਬੀਰਾ ਰਹੀਮਪੁਰ, ਗੋਲੂ ਅਟੱਲਗੜ੍ਹ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ !

ਡਾ. ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਸ.ਸ.ਸ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰੀ ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਚ ਹੋਈ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ

ਦੇਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ' ਯੰਗ ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਵਾਰਡ

ਰਾਏਕੋਟ, (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੀ) : ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ ਡਾ.ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਰਾਏਕੋਟ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸਾਇੰਸ ਐਕਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਾਡਲਾਂ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਿਡਲ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਹਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹੀਨਾ ਪੁੱਤਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਜਮਾਤ ਦਸਵੀਂ ਤੇ ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕਰੋ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸਾਇੰਸ ਐਕਜ਼ੀਬਿਸ਼ਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਮਾਡਲਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ

ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ 'ਯੰਗ ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਵਾਰਡ' ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ.ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇਹੜ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਭੋਪਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਚ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਾਡਲਾਂ ਸਮੇਤ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਮਾਡਲਾਂ 'ਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸਲੇਮਟਾਵਰੀ ਨੇ ਮਨਮੌਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪੜਾਈ ਲਈ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਸਲੇਮਟਾਵਰੀ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਮਾਧੋਪੁਰ ਨੇੜੇ ਭੋਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮਨਮੌਜੀ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਆਪਣੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਿਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਵੀ ਪੀ ਈ ਓ ਸੂਰਤੀ ਲਾਲ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਵੀ ਪੀ ਈ ਓ ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਵੀ ਪੀ ਈ ਓ ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ, ਸਨੰਦਨ ਕੁਮਾਰ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਟੀਚਰ, ਮਾਸਟਰ

ਬਾਂਸਲ, ਹਰਜਾਪ, ਮਾਸਟਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਮਨਮੌਜੀ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਵਲੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਮਾਸਟਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਪੜਾਈ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਹਟਾਕੇ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਕੈਡਮੀ ਖੋਲਣ ਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਕਈ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਪੜਾਈ ਮਨ ਲਗਾਕੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਨਾਮ ਕਮਾਉਣ।

ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਏਕਮ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮਹਿਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 350ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ

ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਫ਼ਾਬੜਾ) ਅੱਜ ਏਕਮ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮਹਿਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 350ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਰਨਿੰਗ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪੀਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਹੌਲ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਨੇ ਭਰਭੂਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਸਕੂਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਕਮ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਾਹਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਨ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਮੈਡਮ ਸਵਪਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੋਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਕ ਹੈੱਡ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੇਤਨਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਨਾਹਰ, ਨੇਹਾ ਭੱਲਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾਂ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚੰਦਨ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾਂ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ, ਮਾਈਕਲ, ਦੀਪਤੀ ਕਵਾਤਰਾ, ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾਂ, ਏਕਤਾ ,ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਿਚਾ, ਰਜਨੀ, ਪੁਨਮ ਸ਼ਰਮਾਂ, ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਰਲੀ ਨਿਊਜ਼

9ਵੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੂਨੀਅਰ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ 1-2-3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੀ ਏ ਯੂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਫ਼ਾਬੜਾ) ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 9ਵੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ 1-2 ਅਤੇ 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਪੀਏਯੂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਮੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ , ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਤੇ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਵੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰ 17 ਸਾਲ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਅੰਡਰ 19 ਸਾਲ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਅੰਡਰ 17 ਸਾਲ ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਕੁਲ 18 ਟੀਮਾਂ ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣਗੀਆਂ। ਹਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 6-6 ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਲੀਗ ਕਮ- ਨਾਕ ਆਉਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ , ਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਗੋਲਡ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ 4 ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਐਵਾਰਡੀ ਕੋਚ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੱਗ , ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ,ਸਟੇਟ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਕਬੱਚੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਖਿਡਾਰਨ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਖੇਡਾਂ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ

ਸਮਾਜ ਵੀਰਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਟੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕੋਚ ਗੁਰਤੇਗ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਨੂੰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਗੁਰਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਗਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿੱਪ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਹਾਕੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਜਰਖੜ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਕੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਿਲਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ , ਓਲੰਪੀਅਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੋਜੀ, ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਰ ਬਜ਼ਾਰ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਹਾਕੀ ਕੋਚ , ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆ, ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਘੁੰਮਣ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਬੋਵਾਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾੜੇਵਾਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਬੋਵਾਲ ਆਦਿ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਮੈਚਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 29 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਿੰ. ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜਵਾਬ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ...' ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ । ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਟਲ ਰੌਇਲ ਪਲਾਜ਼ਾ, ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸੈਰੋਮਨੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਰੀਟਾਇਰਡ ਟੀਚਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮਿਲਨ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜਵਾਬ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ...' ਲੋਕ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰ-ਪੱਤ੍ਰਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਰਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਨਿਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣਵੇਂ 68 ਨਿਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ.ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਠਿਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰ.ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਟਾਂਡਾ) ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ 75,80 ਤੇ 85 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ ਨੇ ਲਿਖੀ

ਪੁਸਤਕ 'ਜਵਾਬ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ...' ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਿੰ.ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ, ਡਾ.ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰ.ਐਸ.ਪੀ.ਧੀਰ ਤੇ ਡਾ.ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ।

ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਛਪਾਈ ਦੀ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰ.ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਹੋਇਆ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਡਾ.ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਦੀ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੱਸਿਆ। ਪੁਸਤਕ ਉਪਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਮਦਨ ਵੀਰਾ, ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ, ਪ੍ਰਿੰ.ਪਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰ.ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰਿੰ.ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰਿੰ.ਦੇਸ਼ ਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ, ਭਾਵਪੂਰਤ ਨਿਬੰਧਾਂ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਬਾਰੇ ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੜ੍ਹਨ, ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੇ ਪਲ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹਨ। ਡਾ.ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਲੋਕ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਕਲਾ ਦੀ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਡਾ.ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

—ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
98885-10185

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ

ਹੁਸਨ ਜਵਾਨੀ ਮਾਧੇ ਧੀ ਪੁੱਤ ,
ਮੁੱਲ ਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ।
ਧੀ ਪੁੱਤ ਖੁਰਪਾ ਚੰਡ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ,
ਕਦੇ ਘੂਰੀਆਂ ਵੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ।
ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ,
ਕੁੜੀਆਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਪੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ।
ਮਿਲੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਾ ,
ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਸੰਗਰੂਰ ।
9914836037

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ

ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ
ਬੱਸ ਤੇਰੀ ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਵੇ,
ਬੀਤ ਗਏ ਕਈ ਸਾਲ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ
ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੋ ਗਈ ਦੇਰੀ ਵੇ,
ਪਲਕਾਂ ਵੀ ਕਾਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਵੇ ਰਾਹ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਤੱਕ ਸੱਜਣਾਂ,
ਮਨ ਟੁੱਟ ਕੇ ਚੂਰੇ ਚੂਰ ਹੋਇਆ
ਤੱਕਦੇ ਹਾਂ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਚੱਕ ਸੱਜਣਾਂ,
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਭੇਤ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਗੱਲ ਤੇਰੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਵੇ।
ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ.....
ਔਸੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀਏ ਹੁਣ
ਕੱਲਿਆਂ ਦਾ ਲੰਘਦਾ ਨਹੀਂ,
ਆ ਕੇ ਸੱਜਣਾਂ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਲੈ
ਕਿਉਂ ਪੱਕੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਦਾ ਨਹੀਂ,
ਦੀਦਾਰ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਤਰਸੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ
ਥੋੜ੍ਹੀ ਤੂੰ ਕਰ ਦਲੇਰੀ ਵੇ।
ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ.....
ਚੇਹਰਾ ਵੀ ਸੁਰਖ ਗੁਲਾਬ ਜਿਹਾ
ਮੁਰਝਾ ਗਿਆ ਵੇ ਤੂੰ ਸੁਣ ਸੱਜਣਾਂ,
ਦੁੱਖੜਾ ਵੀ ਬੜਾ ਹੀ ਡਾਢਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ
ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਘੁਣ ਸੱਜਣਾਂ,
ਕੀ ਨੇਕ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਉਦੋਂ ਆਵੇਗਾ
ਜਦ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਵੇਰੀ ਵੇ।
ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ
ਬਸ ਤੇਰੀ ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਵੇ,
ਬੀਤ ਗਏ ਕਈ ਸਾਲ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ
ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੋ ਗਈ ਦੇਰੀ ਵੇ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇਕ (ਨੇਕ ਨਿਮਾਣਾਂ)

“ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ”

ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਮਿਹਰਵਾਨ, ਸੂਰਬੀਰ, ਤੇਗ ਦੇ ਵੀ ਧਨੀ ਗੁਰੂ ,
ਸਬਰ ਨੇ ਸੀ ਜਾਥਰ ਨਾਲ, ਮੱਥਾ ਜਾ ਕੇ ਲਾ ਲਿਆ।
ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ, ਸੂਰਜ ਖੜੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਵੇਂ
ਸੀਸ ਦੇ ਕੇ ਰੁਤਬਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਹੈ ਪਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਪੰਡਿਤ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਪਕਾਇਆ ਮਤਾ
ਕਰੀਏ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ, ਦਰਬਾਰ ਜਾ ਕੇ।
ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਧੋਤੀ-ਬੋਦੀ, ਤਿਲਕ ਤੇ ਜੰਜੂ ਤਾਂਈਂ
ਹਾੜ੍ਹੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਸੁਣੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆ ਕੇ
ਨਾਨਕ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ, ਸਵਾਲੀ ਖਾਲੀ ਮੁੜਦਾ ਨਹੀਂ
ਫ਼ਰਿਆਦੀ ਹੋਣਾ ਇਸ ਦਰ, ਮਨ ਹੈ ਬਣਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਖਲਾਈ ਮਨ੍ਹਾ, ਰੇਸ਼ਮ ਕੋਈ ਪਹਿਨੇ ਨਾ,
ਘੋੜ-ਅਸਵਾਰੀ ਬੰਦ, ਦਸਤਾਰ-ਕਲਗੀ ਵੀ ਲਾਵੇ ਨਾ।
ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ, ਉਥੇ ਮਸਜਦਾਂ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂਦੇ
ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਦਿਵਾਲੀ-ਮੇਲੇ ਕੋਈ ਲਾਵੇ ਨਾ।
ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬੀਤਦੀ ਐ
ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਹੱਥ, ਸਾਡੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਹੈ ਪਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਰੰਨਾਂ, ਬੁਰਸ਼ੇ ਘਰਾਂ ਚੋਂ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਚੁੱਕ,
ਗਊ-ਪੂਜਾ, ਖਤਰਾ ਹੈ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਮਾਣ ਤਾਈਂ।
ਸਿਰ ਨਾਲੋਂ ਪੱਤ ਝੱਟ, ਕਰ ਦੇਣ ਜੁਦਾ ਜਾਲਮ,
ਕਬੂਲਦਾ ਨਹੀਂ ਮਰਜ਼ੀ, ‘ਨਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸਲਾਮ ਤਾਈਂ
ਗੀਤਾ, ਵੇਦ, ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਖ਼ਤਰੇ ਚ ਹੋਂਦ ਜਾਪੇ,
ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲੇ ਗੁੜ੍ਹਤੀ, ਦਿੱਤੀ ਮੇਰੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ,
ਰੱਬੀ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ, ਜੁਝਣਾ ਹੈ ਜਾਬਰ ਨਾ।
ਸੀਸ ਮੇਰਾ ਦਿੱਤਿਆਂ ਜੇ, ਧਰਮ ਤੁਹਾਡਾ ਬਚਦਾ ਹੈ,
ਸੀਸ ਦੇਣੋ ਦੱਸੋਂ ਕਿਵੇਂ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਮੈਂ ਨਾਬਰ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ, ਸਦਾ ਜੁਲਮ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਮੱਥਾ
ਈਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ, ਆਸਣ ਤੱਵੀ ਉਤੇ ਲਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਖੂਨੀ ਤਲਵਾਰ ਚੱਲੀ, ਸਿਰ ਪੱਤ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡ ਹੋਇਆ,
ਸੀਅ ਨਾ ਉਚਾਰੀ, ਜ਼ੇਰਾ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦਾ।
ਦੀਨ ਨਾ ਕਬੂਲਿਆਂ, ਕਹਿਣੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਸੂਰਿਆਂ ਨੇ
ਤਦ ਪਾਇਆ ਰੁਤਬਾ ਸੀ, ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ ਦਾ।
ਸਮਾਣੇ ਦਾ ਜੱਲਾਦ, ਜ਼ਲਾਲ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨਾਮ ਜਿਹਦਾ,
ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨੇ, ਕਹਿਰ ਹੀ ਕਮਾ ਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।
ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਕਰ ਜ਼ੇਰਾ, ਸੀਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਲੈ ਆਇਆ
ਵਾਹਵਾ ਜੱਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ, ਸਿੱਖ ਨੇ ਹੈ ਖੱਟਿਆ।
ਕੁੱਲੀ ਤਾਈਂ ਲਾਕੇ ਲਾਂਬੂ, ਪੱਤ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ,
ਵਣਜਾਰੇ ਨੇ ਅਨੋਖਾ ਮੁੱਲ, ਘਰ ਦਾ ਹੈ ਵੱਟਿਆ।
ਭੋਗਲ ਪਾਵੇ ਲਾਹਣਤਾਂ, ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜੁਲਮ ਢਾਹਿਆ
ਰੁੱਖ ਵਿਚ ਸਾੜ ਕੋਈ, ਦੇਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲਿਆ।
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਸੀਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਕੇ,
ਭੁੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹਿੰਦ ਦਾ, ਸੀ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਲੇਖਕ:- ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ
“ਭਾਖੜੀਆਣਾ” (U.K)

ਨਾਕਾਮ

ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਾਹ ਸੁਕਾ ਬੈਠੇ,
ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਸੁਪਨੇ ਸਭ ਰੁਲਾ ਬੈਠੇ।
ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਆਸ 'ਤੇ,
ਅੱਜ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੀ ਹੀ ਆਸ ਗੁਆ ਬੈਠੇ।
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਚ ਆ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਗੁਆ ਬੈਠੇ,
ਖੁਦ ਨਾਲ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵੀ ਕਿਤੇ ਛੁਡਾ ਬੈਠੇ।
ਨਾ ਕੋਈ ਯਾਰ ਬਚਿਆ ਹੁਣ, ਨਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਸਾਇਆ,
ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰਾਹੀ ਬਣਾ ਬੈਠੇ।
ਨਾ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਸੀ, ਨਾ ਰਾਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਪਾਏ,
ਸੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਹੀ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੁਝਾ ਬੈਠੇ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਮੰਜੂ ਰਾਇਕਾ।
ਭਿੰਡਰਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ)

ਸੰਘਮਿੱਤਾ ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ
Sanghmitta Book Stall

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ,
ਪੈਨ, ਕੈਲੰਡਰ, ਝੰਡੇ, ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ, ਸਟੈਚੂ,
ਫੁੱਲੇ ਆਦਿ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : ਭੀਮ ਪੰਤ੍ਰਿਕਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਅਤੇ ਗੁੱਧਿਸਟ-ਅਭਿਭਾਵਕੀ
ਨਿਟਰੇਚਰ ਲੈਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਨਿੱਚਰੀਘ 9914333275, 7740039345
ਸੰਘਮਿੱਤਾ ਬੁੱਕ ਵਿਹਾਰ, ਸਤਨਾਮਪੁਰਾ ਫ਼ਗਵਾੜਾ।

ਅਦਰਕ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਹੱਤਤਾ

Staphylococcus aureus ਵਰਗੀਆਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਐਂਟੀਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਗੁਣ ਹਨ। ਇਹ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਮੈਕ੍ਰੋਫੇਜ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨੂੰ ਵੱਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਜੇਧਕ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਇਮੀਯੂਨ ਪ੍ਰਤੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਡੂਲੇਟ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਅਦਰਕ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਅਦਰਕ (Ziniger officinale) ਨੇ ਕੈਂਸਰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਪਰਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਖੋਜ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਅਦਰਕ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਬਲਕਿ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਜੀਵਾਣੂ ਸੰਯੋਜਕ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਐਨ: ਕੀ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਦਰਕ ਦੇ ਐਂਟੀਕੈਂਸਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਲੀਨੀਕੀ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਰਕ:

- ਕੋਲੋਰੈਕਟਲ ਸੂਜਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਾਇਓਮਾਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਕਾਰਸੀਨੋਜੈਨਿਸਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਕਸੀਡੇਟਿਵ ਤਣਾਅ ਦੇ ਮਾਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮ ਭਾਗ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਕਲਪ।

ਅਦਰਕ ਅਤੇ ਐਲਕਲਾਈਨ ਪਾਣੀ: ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਖਿਆ

ਐਲਕਲਾਈਨ ਪਾਣੀ ਉਸ ਪੀਐਚ ਪੱਧਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 7.0 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਜਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਭਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੱਚੀ ਅਦਰਕ ਐਸਿਡਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਰਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਲਕਲਾਈਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਣਿਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਦੌਰਾਨ, ਅਦਰਕ ਵੀ ਐਸੇ ਸੰਯੋਜਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਐਲਕਲਾਈਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਦਰਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਕਲਾਈਨ ਪਾਣੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਉਬਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਭਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- ਖਣਿਜ ਆਇਓਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ: ਉਬਾਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਅਦਰਕ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਣਿਜ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਐਲਕਲਾਈਨ

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਅਦਰਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੁੱਖ ਤੇਲ ਅਤੇ ਜਿੰਜੇਰੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਐਲਕਲਾਈਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਯੂਰਿਨ ਦੀ ਪੀਐਚ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਸਟ੍ਰੋਇੰਟਸਟਾਈਨਲ ਐਸਿਡਿਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖੂਨ ਦੇ ਪੀਐਚ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਬਦਲੇ, ਇਹ ਪਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਖਾਲਾ ਅਤੇ ਐਸਿਡ ਰਿਫਲੈਕਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਦਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਤਰੀਕੇ

ਤਾਜ਼ਾ ਅਦਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ: ਤਾਜ਼ਾ ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਸੂਪ ਅਤੇ ਸਟਿਰ-ਫ੍ਰਾਈਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਜਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਕੇ ਜਾਂ ਕੁੱਟ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।
- ਜੂਸ: ਤਾਜ਼ਾ ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਜੂਸ ਜਾਂ ਹਰਬਲ ਮਿਸ਼ਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਦਰਕ ਦੀ ਚਾਹ

ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸੁੱਕੀ ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਉਬਾਲਣ ਨਾਲ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੰਯੋਜਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੰਜੇਰੋਲ ਅਤੇ ਸ਼ੋਗੋਲ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀਆਂ ਐਂਟੀਓਕਸਿਡੈਂਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਦਰਕ ਐਲਕਲਾਈਨ ਪਾਣੀ: ਸਧਾਰਣ ਤਿਆਰੀ ਉਬਾਲਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

- 1-2 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਉਬਾਲੋ।
- 8-10 ਪਤਲੇ ਟੁੱਕੜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅਦਰਕ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।
- 10-15 ਮਿੰਟ ਲਈ ਉਬਾਲੋ।
- ਥੰਡਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦਿਨ ਭਰ ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ।

- ਠੰਡੇ ਨਿਭਾਰਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ
1. ਇੱਕ ਗਿਲਾਸ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ 4-5 ਟੁੱਕੜੇ ਅਦਰਕ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।
  2. 6-8 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਫ੍ਰਿਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ।
  3. ਇੱਕ ਹੌਲੀ, ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰੀ

ਐਲਕਲਾਈਨ ਇੰਫਿਊਜ਼ਨ ਵਜੋਂ ਆਨੰਦ ਲਓ।

ਸੁੱਕੀ ਜਾਂ ਪਾਊਡਰ ਅਦਰਕ ਸੁੱਕੀ ਅਦਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਗੋਲ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਸੰਕੇਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ:

- ਚਾਹ: ਪਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ।
- ਬੇਕੀਂਗ: ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਮੈਡੀਸੀਨਲ ਟੋਨਿਕ: ਆਯੁਰਵੇਦ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਅਤੇ ਪਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਦਰਕ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਬੋਟਾਨਿਕ ਹੈ, ਜੋ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮੈਡੀਕੀਅਲ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੀਵਾਣੂ ਸੰਯੋਜਨਾਂ ਐਂਟੀ-ਇੰਫਲੇਮੈਟਰੀ, ਐਂਟੀਓਕਸਿਡੈਂਟ, ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ, ਐਂਟੀਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਐਂਟੀ-ਕੈਂਸਰ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਅਦਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਖਾਧਾ ਜਾਵੇ, ਐਲਕਲਾਈਨ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਚਾਹ ਵਜੋਂ ਉਬਾਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਦਰਕ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿਹਤ ਸਰੋਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
ਪੰਜਾਬ।

ਅਦਰਕ (Ziniger officinale) ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਦਰਕ ਦੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਗੰਧਿਤ ਵਨਸਪਤੀ ਜੋ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ, ਬਾਇਓਐਕਟਿਵ ਯੋਗਿਕਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੰਜੇਰੋਲ, ਸ਼ੋਗੋਲ, ਪੈਰਾਡੋਲ ਅਤੇ ਜਿੰਗਰੋਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਯੋਗਿਕ ਇਸਦੀ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਗਿਆਨਕ ਧਿਆਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਦਰਕ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ ਸਿਹਤ, ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਜੇਧਕ ਪੱਧਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਬਾਇਓਲੋਜੀ ਤੱਕ ਫੈਲਦੇ ਹਨ।

ਅਦਰਕ ਦੇ ਸਾਬਤ ਸਿਹਤ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਤੀਜੇਧਕ ਅਤੇ ਐਂਟੀਓਕਸਿਡੈਂਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਦਰਕ ਦੀ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸਮਰੱਥਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਦਰਕ ਦੇ ਜਿੰਜੇਰੋਲ ਅਤੇ ਸ਼ੋਗੋਲ ਪ੍ਰੋ-ਇੰਫਲੇਮੈਟਰੀ ਸਾਈਟੋਕਾਈਨ ਅਤੇ ਐਂਕਸੀਡੇਟਿਵ ਦਬਾਅ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਦਰਕ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣ, ਉਲਟੀ, ਪਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਅਤੇ ਅਪਾਰੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਰਕ:

- ਪੇਟ ਦੀ ਗੈਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ
- ਉਲਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੇਰੋਟੋਨੀਨ ਰਿਸੈਪਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਡੂਲੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਉਲਟੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।

ਮੈਟਾਬੋਲਿਕ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਅਦਰਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ:

- ਮਧੁਮੇਹ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਰਕਤ ਗਲੂਕੋਜ਼ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਲਾਚ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ
  - ਲਪਲ ਕੋਲੇਸਟਰੋਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਈਗਲੀਸਾਈਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ
  - ਮਾਈਕ੍ਰੋਕਿਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ
- ਇਹ ਫਾਇਦੇ ਸੁਧਰੇ ਹੋਏ ਗਲੂਕੋਜ਼ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਐਂਕਸੀਡੇਟਿਵ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਉੱਪਜਦੇ ਹਨ। ਐਂਟੀਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਅਤੇ ਇਮੀਯੂਨ ਸਮਰਥਾ ਅਦਰਕ ਦੇ ਨਿਕਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਓ. coil, Salmonella, ਅਤੇ

ਮੈਥੋਡਿਸਟ ਚਰਚ ਪੰਡੋਰੀ ਵੜੈਚ ਵਿਖੇ ਮਸੀਹੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

The Jesus Saivor Church iMinstry nternaitonal ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਰਿਨਾ ਭੱਟੀ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਠੂ ਮਦਾਨ ਜੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਰਚ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਾਗਰ, ਡੇਵਿਡ ਜੌਨ, ਸੰਦੀਪ ਜੀ, ਜੋਸੁਆ, ਨੇਹਾ, ਸੁਨੀਤਾ ਵੇਰਕਾ, ਮੈਰੀ ਮੂਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਦੂ ਕੇ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ- ਮਿਤੀ 22 ਨਵੰਬਰ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸੌ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਿਸ਼ਪ ਅਸ਼ੋਕ 2025 ਨੂੰ ਮੈਥੋਡਿਸਟ ਚਰਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਾਂ ਨੇ ਬਰੈਵ ਜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਪੰਡੋਰੀ ਵੜੈਚ ਵਿਖੇ The ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ jeses saivor church ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਚਨਾਂ iminstry Internaitonal ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਇਮੈਨੂਅਲ ਰਾਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਪਹਿਲਾ ਮਸੀਹੀ ਜੀ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦਯਾ

"ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ" ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ

ਸਾਥੀਓ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ "ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ" ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ, ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਗ੍ਰੰਥ "ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ" ਦੇ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ" ਗ੍ਰੰਥ ਚੌਂ ਲਏ ਗਏ ਚੁਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿਨੈ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਰਕਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਮਾਣੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਛੇਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ

ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੁਤਾਬਕ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧੰਮ ਦੀ ਜਰੂਰਤ, ਧੰਮ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਰਮ, ਗਿਆਨ, ਸ਼ੀਲ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ, ਤਰਕ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਰੂਰ ਪਸੰਦ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਮੈਨੂੰ ਜਰੂਰ ਭੇਜਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਬਣਾ ਸਕਾਂ।

ਲੇਖਕ:- ਇੰਜ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੈਰਾ- ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਲਮ ਤੋਂ

ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਗੀਏ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਰੇਪ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਭਗੀਆਂ ਉੱਪਰ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਧਾਵਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਨੇ ਘੌਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸਭ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬਹੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ

ਬਹੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖੂਗਾ ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵੱਲੋਂ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਹੜੀਆਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਤੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਾਰ ਲਾ ਕੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਬਹੀਏ ਚਲੇ ਵੀ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਛੱਡ ਕੇ। ਤੇ ਆ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਰੇਪ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦੋਗਲਾ ਕਿਰਦਾਰ

ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸ਼ਖਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਨਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਵੇ। ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜਾ ਸੱਪ ਸੁੰਘ ਗਿਆ। ਹੁਣ

ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ। ਕੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਹੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖਬਰ ਨੂੰ ਉਡਾਵਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਬਹੀਆ ਰੇਪ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਤੇ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ

ਰੇਪ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਿਰ ਇਹ ਦੋਗਲਾਪਨ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੰਨਾ

ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਬਹੀਏ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਨਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਪਰ ! ਪਰ ਕੁੱਝ ਕੁ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਚੁੱਪੀ ਧਾਰ ਲਈ ਹੈ। ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਡਰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਵ ਮੁਹਾਡਿਜ਼

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ: HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1998, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

ਰੋਗ ਕਿਸੀ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਵੇ ਰੋਗ ਦੀ ਸੁਰਖਤ, ਸਹੀ ਚਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਹੀਮਾਰੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੰਨ ਨਾ ਕਰੋ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ ਬਾਰਤ ਸਾਰੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ (FREE CONSULTATION) ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ :

GENERAL DISEASES: ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ (Diabetes), ਏਮੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ (Asthma), ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ (Arthritis), ਵਾਤ ਰੋਗ (Rheumatism), ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਗੋਡੀਆਂ-ਮੋਢਿਆਂ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਗੀਹ ਦੇ ਦਰਦ (Sciatica), ਭਰਹੱਚੀ (Indigestion), ਮੋਹਰਾ ਠਾਠੇਰ, ਖੱਟੇ ਡਰਾਫ, ਚਿੱਛ ਵਿੱਚ ਜਲਨ (Heart Burning) ਅਤੇ ਦਰਦ, ਕਸਬੀ (Constipation), ਭਰਾਸੀਰ (Piles) ਖੂਨੀ ਜਾਂ ਭਾਈ, ਮੁਹਰੇ (Haemorrhoids), ਅਫਾਕਾ (Flatulence), ਪਾਲੀਆ ਰੋਗ (Jaundice), ਜਿਫਰ ਦਾ ਸੁੱਜ ਜਾਣਾ (Hepatitis), ਹੜਨੀਆਂ (Hernia), ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (Blood Pressure High or Low), ਜਲਸੇਕ, ਅੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਡਰਨਾ, ਚੁੱਕ ਪੈਣੀ, ਮੁਟਾਪਾ (Obesity), ਅੱਧੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ (Migraine), ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਟੁਟਣਾ (Hair Falling) ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੋਦ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕਣ, ਠਿਕਾਣੀ ਜਾਂ ਗੋਲਪਣ (Alopecia), ਖੋਲ੍ਹੇ ਜੇ ਕਿਲ (Acne), ਬਿਨਸੀ, ਬਿਨਸੀ (Pigmentation), ਖੂਨੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਈਆ, ਚੰਦਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਮਸੂਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਅਤੇ ਪੀਸ ਨਿਕਲੇ (Bleeding Gums & Pyorrhoea), ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਪ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਪਰਥੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ, ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ (Tinnitus) ਜਾਂ ਖੋਲਪਣ, ਮੁਹਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਮਹਾਨੇ ਦੀ ਸੋਭ, ਸਿਫਾਬ ਦੀ ਸੁਰਖਤ ਅਤੇ ਜਲਣ, ਸਿਫਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ, ਸੁਰਥੇ ਵਿੱਚ ਪੌਥਰੀ, ਚੱਕਰ (Vertigo), ਪਰਾਬ-ਨੀਚ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਡਾਢ ਖੱਟਣਾ, ਨਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ (Neuralgia), ਮਾਨਸਿਕ ਨਿਵਾਨਤਾ ਅਤੇ ਬਚਿਕੀ (Depression).

(ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਵੇਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਦੁੱਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਰ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ)

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ: ANAEMIA, ਕੁੱਖ ਦੇ ਘੱਟ ਲੱਗਣ, ਸਰਜੀਕਲ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਜੋ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟੋਸੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ: (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਕ, ਡਕਾਟ, ਉੱਟੀਦਾ, ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਤੇ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਚ ਮਦਦ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

- 1) ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਦਾ ਫੋਲੀਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 2) ਕੁਕਾਵਟ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 3) ਚਾਂਡ ਲਈ (ਚੀਬਜ ਨੂੰ ਭਾਰਾ ਕਰਕੇ Healthy Sperm) ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
- 4) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਠੀਕ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਾਮਫਰੀ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 5) ਡਾਕਟਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕਿੰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨੱਠਾ, ਟੋਡਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 6) ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ ਕੰਡਰੋਕ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਨਾਮਫਰੀ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
- 7) ਸੁਪਰਫੋਸ ਦੀ ਬਿਨਸੀ ਦਾ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
- 8) ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਕਿੰਨ ਦੀਆਂ ਨਾਤਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ ਰੋਗ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

ਐਜੋਸਪਰਮੀਆ (AZOOSPERMIA), ਸਹੀ ਚੀਰਕ ਵਿਚਲੇ ਸਪਰਮ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਡਕਤੀਰੀਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਪਰਮ ਬਿਨਸੁਲ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਅੰਡੇਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ (HYDROCELE), ਸੁਜਾਬ (GONORRHOEA), ਸੁਪਾਈ ਦੀ ਸੋਜ, ਡਾਢ-ਡਾਢ ਪਿਛਾਭ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਲਣ, ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਗੁੰਬੀ (PROSTATE GLAND) ਦੀ ਸੋਜ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਪਿਛਾਭ ਦੇ ਰੋਗ, ਡਗੁਤ ਮੋਟੇ ਰੋਗੀ ਦੀ ਨਾਮਫਰੀ, ਖਾਸਬ (SYPHILIS) ਕਾਰਨ ਕਿੰਨ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਡਾਕ, SPERMATIC ਡੋਲੀ ਦੀਆਂ ਡਾਕਾਂ ਦਾ ਕੁਕਾਵਟ (VARICOCELE), ਅੰਡੇਬੰਧਾਂ ਦਾ ਡਾਕਾਣਾ ਡਕੀਕਾ ਵਧੇਰਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਸੀਂ ਡਾਕਸੀਬਖਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS') ਸ਼ੁਧਰਤ ਉੱਚਿਕਾ ਵਿਚ ਪੂਰੀ INFORMATION, ਨਾਲ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ:

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਚਿਟੇ ਦਾਗਾਂ (FERMENTATION WHITE SPOTS) ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਧਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਟਿਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ --- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PILLS): ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਿਦਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉੱਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿੰਨੀਆਂ ਡੋਲੀਆਂ ਡਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਲ ਕਰਕੇ ਸਹੀ PROPER SHAPE ਵਿੱਚੀ ਹੈ - £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਡਾਢ ਮਦਾਉਂਦੀ ਹੈ (POWERFUL FAT BURNER) ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦੁਸਤੀ ਅਤੇ ਕੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ----- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਰੇ ਹੋਏ ਲਟਕਦੇ ਚਿੱਛ (FLABBY & OUT OF SHAPE BELLY) ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ FLAT ਅਤੇ TONED ਕਰਕੇ ਡਾਕੀਆਂ ਦੇ ਉਚਾਰ ਨੂੰ ਉਮਾਧਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟੀ ਹੋਈ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ (FEMALE SEX-DRIVE) ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕੰਡਰੋਕਸਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। A REAL MAGIC ਹਰ ਔਰਤ ਲਈ- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATIONS): ਖੋਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਖੁਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਕਾਰਨ SHAM DECOMFORT ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ 'ਚ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅੰਤਿਮ ਦੁਖਾਉਂਦੀ ਹੈ VAGINAL LIBERATION OIL (MAGIC) --- £49
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): ਮਹਾਰਾਜੀ ਬੰਦ (MENOPAUSE) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ CALCIUM ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਕਾਵਟਾਂ (OSTEOPOROSIS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨ ਵਾਗ ਮੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ - £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਈ ਡਾਕਾਯਾਸ਼ਰ ਲਈ ਇਹ ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ ਹੈ- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚਿਹਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾਈ ਨੀਚ ਨਿਮਾਉਂਦੀ ਹੈ GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਨੀਕਾ, ਪੁਰ ਦੀ ਡਾਕੀ (Amenia) ਵਿਚ ਡਾਕੀ ਲਈ ਲੱਗੀਓ ਡੀਕਾ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ----- £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਟਿਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): ਉੱਚੀ ਖਾਸ ਸੰਕੀਰਾਂ (SPECIAL OCCASIONS) ਤੇ ਮਸ਼ਹੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਨਗੀ ਦੀ ਡਾਢ ਡਿੱਕਣ ਵਿਚ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮਰਦਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਗ (ਖੱਟੇ ਪੇਠ) ਬਿਨਸੀ ਮਰਦੀ--- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): ਡਾਕੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਿਫਾਭ ਅਤੇ SEXUAL ਸੋਢਿਆਵਾਂ MALE DISORDERS ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £69

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

ਮਹਾਰਾਜੀ ਦਾ ਦਰਦ ਜਾਂ ਫੋਰ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਡਗੁ ਮਤਰਾ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜੀ, ਜਾਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਉਣਾ (Dysmenorrhoea), ਨਿਰੋਰੀਆ ਪਰਦਰ (ਸਰੋਦ ਪਾਣੀ), ਡਾਕੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਕਣਾ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣਾ (Atrophy of Mammas) ਜਾਂ ਡਾਕੀਆਂ ਗੁੱਕ ਡਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ, ਡਾਕੀਆਂ ਵਿਚ ਸੋਜ (Mastitis), ਡਾਕੀਆਂ ਦਾ ਕੋਂਬ, ਡਾਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਸੁੱਜ ਜਾਂ ਡੋਡੀਆਂ ਤੇ ਚੀਰ, ਡਾਕੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਡਰੀ, ਦੁੱਧ ਕੋਡਾ, ਰਚਦਾਈ (Uterus) ਵਿਚੋਂ ਵਾਹੁ ਦਾ ਸਰਨਾ (Physometra) ਜਾਂ ਬੰਦਦਾਈ ਖੂਨ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਬੰਦਦਾਈ ਦਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਜਾਂ ਡਾਢਰ ਆਉਣਾ, ਬੰਦਦਾਈ ਵਿਚ ਗੋਲੀ (Fibroid Uterine), ਅੰਡਾਦਾਈ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Ovaries), ਅੰਡਾਦਾਈ ਵਿਚ ਡਾਕੇ (Ovarian Cysts), ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੀ ਇਕਲਾਬ ਸੁੱਕਦੁੱਤਾ (Vaginismus), ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੋਭ (Vaginitis), ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਦਾ ਖੱਟ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ (Frigidity), ਸੰਕੀਰ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਮਸ਼ਹੂ ਜਲਨ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਜਲਨ ਅੰਗ ਦੀ ਖੁਜਲੀ (Prutitis), ਜਲਨ ਅੰਗ ਵਿਚ ਡਟਕੇ ਅਤੇ ਡਟਕਣ, ਕਿੰਨ ਰੋਗ ਸਮੇਂ ਸੁਆਏ ਨਾ ਆਵੇ, ਡਾਕਾਣਾ (Sterility), ਡਾਕਾਣਾ ਦਾ ਦਾਢ ਦਾਢ ਹੋਣਾ (Miscarriage) ਡਾਕਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੋਗ ਜਾਂ ਕੋਡੇਪੇ ਮਸ਼ਹੂ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Post Partum) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੀ ਕੁਕਾ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰੋਗ (Menopause Disorders) - ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਨੋਟ: ਬਹੁਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੇਕਿੰਗ ਲਈ ਲੋਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, Mrs. JASWINDER KALN KHANBA BSYA (HOM.), (A.P.) AND (NUTRI.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: ਡਰ, ਹਿਸਟੀਰੀਆ, ਅਨੀਦਾ, ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਨਜ਼ਾ-ਜੁਕਾਮ, ਨਕਸੀਰ, ਕੰਨ ਪੇਡੇ, ਕੁਰਲਾਉਣਾ, (Stammering), ਟੌਸਿਲ, (Tonsilits), ਕਾਢੀ, ਦਸਤ, ਭਰਹੱਚਮੀ, ਪੀਲੀਆ ਗੋਡੇ (Worms), ਸੁੱਚਿਆਂ ਪਿਛਾਭ ਨਿਕਲਣਾ (Enuresis), ਸਾਭ (Wheezing Problem), ਖਾਸੀ ਅਤੇ ਡਾਈ-ਖਾਸੀ, ਖੁਜਲੀ ਚੰਬਨ, ਖਾਭ (Eczema), ਚਾਡੀ ਰੋਗ ਦੇ ਉੱਚਾਕ, ਸੋਰਾਈਸਿਓ (Psoriasis), ਅਨਾਥੀ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਦ, ਪਿੱਛੇ ਬੰਬੇ (Backward Children), ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿੰਡਾ ਟੋਡਾ ਹੋਣਾ (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੇਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਭਟਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਾਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

- PILAES (IN OINTMENT) - ਡਾਕੀਆਂ ਦੀ ਬਿਨਸੀ ਵਿਚ ਖਾਨੇ ਬਾਅਦ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਖੁਜਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ £19
- NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਨਾਤਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £19
- CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਚੱਚ ਡਾਕਾਣੇ ਹੋਣਾ ਉੱਚਾ ਚੀਰ ਉਚਲਾ 'ਚ ਦਰਦ ਤੇ ਸਿੱਧ ਤੋਂ ਬਚਾਅ £19
- ARNSTRA (IN OINTMENT) --- ਚਕਾਢ, ਸਿਰ (SHRUGS) ਦੁੱਧੀ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਲਾਗਾਂ ਜਾਂ (BOO SORES) ਨੂੰ ਬਚਾਅ £19
- BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT) --- ਨੱਠਾ, ਖੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਵਿਚ ਸਿੱਟੇ, ਲਾਨੀ ਤੇ ਪਿੱਛ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਚਾਅ £19
- BELULCE (IN OIL) --- ਸਿੱਟੇ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ULCERS ਅਤੇ ਜਲਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ----- £19
- BRYJOIN (IN OIL) --- ਲੰਮੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਵਾਗ ਕੋਡਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੋਡਾਂ 'ਚ ਅਕਤਾਣਾ ਨੂੰ ਬਚਾਅ - £19
- CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT) --- ਸਿੱਟੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗਾਂ ਦੀ ਪੀਕ ਜਾਂ ਸਭ ਜਾਣ ਤੇ ਸਖਤ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ - £19
- BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT)--- ਕਿੱਚੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਟ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਡਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਕਮਲ ਬਚਾਅ --- £19
- ROUTUM (IN OINTMENT) - ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿੱਚੀ ਡੀ ਕਿੱਚੀ ਵਿਚ ਕਿੱਚੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਬਚਾਅ --- £19
- JOINRHU (IN OIL) - ਚੀਕਾਂ ਦੇ ਦਰਦ, ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਡਾਕਾਢ, ਕੁੱਖ ਪੈਣ ਅਤੇ ਕੋਡੇਕਾਢ ਲਈ ਚੀ ਸਿੱਧ ਤੋਂ ਬਚਾਅ - £19
- ABSSIL (IN LOTION) --- ਕਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਪੇਠ ਕੇ ਸਫਟ ਡਾਕਾ ਜਾਂ ਚੀ ਦਰਦ ਵਿਚ ਕੁਕਮਲ ਬਚਾਅ --- £19
- ITCSUL (IN OIL)--- ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿੱਚੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £19
- WARTHU (IN OIL) - ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਜਕ, ਡਾਢ, ਸੋਜ ਜਾਂ ਗੋਡੀ ਦੇ ਡੁੱਕ ਵਰਗੀ ਮਸ਼ਹੂ (WARTS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ --- £19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC ਦੇ ਨਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਇਲਾਜ ਆਰਥਾਰ ਸਾਂ ਚੀਰਕ ਕਰਦੀ ਡੋਲੋ ; (ਹਰ ਆਰਥਾਰ ਨਾਲ £10 ਪੈਰਿਕ ਤੇ ਪੈਰੋਟੋਜ ਲਈ)

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(Lit) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRI.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY, DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਏ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL
OPEN 7 DAYS STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਹਵਸ਼ ਜਾਲ

ਧਰਮੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬੜੀ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਰੱਬ ਨੇ ਆਖਿਰ ਸੁਣ ਹੀ ਲਈ ਤੇ ਧਰਮੇਂਦਰ ਕਹਿ ਗਏ ਆਖਰੀ ਅਲਵਿਦਾ। ਪਰ ਰੱਬ ਨੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਆਈ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦੀ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਨਾ ਕੋਈ ਵਹਿਗੁਰੂ ਆਇਆ, ਨਾ ਕੋਈ ਗੋਡ, ਨਾ ਕੋਈ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਆਪਣੀ ਘਟੀਆ ਕਰਤੂਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਤੇ ਅੰਤ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਨੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਖੂਨੀ ਪੰਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਘਰ ਆਈ

ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ਼ ਭਰੀ ਨਜ਼ਰ ਉਦੋਂ ਮਾਰੀ ਜਦੋਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸ਼ਿਵਾਏ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਗਈ। ਹਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਹਰ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਸਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਪਹਿਚਾਣ ਲੈਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹ/ਵਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੱਚੀ ਬਣਾ ਲਵੇ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ

ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵਿਊ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਰੀਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਜਬਰਦਸਤੀ ਧਕੇਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਰੀਲਾਂ ਬਣਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਮਤਲਬ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵੇਖਣ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਬਾਇਲ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਲੋਕ ਮੋਬਾਈਲ ਜ਼ਰੀਏ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਦੋਸਤੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਜਾਂ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਹੱਲਾ ਮੱਚਿਆ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜ਼ਰੀਏ ਹੋਈ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਲਾਣੀ ਕੌਰ ਪਾਕਿ-ਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਜਾਂ ਪਾਕਿ-ਸਤਾਨ ਦੀ ਫਲਾਣੀ ਬੇਗ਼ਮ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਕਹੁੰਗਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਮੋਬਾਇਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰੱਖੋ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਦੇਵ ਮੁਹਾਫਿਜ਼

ਕੁਦਰਤ ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬੇਸ਼ਕ ਚੰਨ ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖ ਲਏ, ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪ ਲਿਆ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਤਲੀ ਖੰਗਾਲ ਲਈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਅਦਿੱਖ ਹੱਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲੰਘ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਹੱਦ ਹੈ ਕੁਦਰਤ। ਅਤੇ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨੀ ਬਣਿਆ। ਇਨਸਾਨ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ, ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਦ ਦਿਨ ਦਾ ਆਉਣਾ, ਮੌਸਮਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਚੱਕਰ ਇਹ ਸਾਰੇ

ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨੀ ਬਣਿਆ

ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਝਟਕਾ, ਇੱਕ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦੀ ਗੂੰਜ, ਇੱਕ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮਿੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਲੀ ਥਾਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰ ਲਈਏ, ਕੁਦਰਤ ਅੱਗੇ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਹਾਂ। ਕੁਦਰਤ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਦਾਣਾ

ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਉਸੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ—ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦਰਿਆ ਗੰਦੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਚੁੱਪ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਮੌਸਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਹਿਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਭੁੱਲ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਸਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ। ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹੀ ਸਾਡਾ ਮੂਲ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਾਡੀ ਮੰਜਿਲ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਸਦਾ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦਾ ਰਹੇਗੀ। ਆਖਰ ਤੇ, ਸੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨੀ ਬਣਿਆ, ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਬਣੇਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਣਾ, ਇਸਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ, ਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਮੰਜੂ ਰਾਇਕਾ
(ਭਿੰਡਰਾਂ) ਸੰਗਰੂਰ

ਗਿਆਨ ਚੱਕੀ ਵਾਲਾ

ਸੰਨ 1988, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਈ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਈ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਜਲ - ਥਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਦ ਕਈ ਦਿਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਬਾਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਔਖੇ - ਸੌਖੇ ਸਭ ਦਾ ਸਰ ਗਿਆ, ਪਰ ਅੱਠਵੇਂ ਕੁ ਦਿਨ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਉਹ ਸੀ ਆਟੇ ਦੀ, ਕੁਝ ਕੁ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਣਕ, ਗਿਆਨ ਦੀ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਨੇ ਦਾਣੇ ਧੋ - ਸਵਾਰ, ਛੱਟ ਕੇ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਈ ਦਿਨ ਬਿਜਲੀ ਨਾ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਚੱਕੀ ਚੱਲੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਧਰਿਆ - ਧਰਾਇਆ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੱਠਵੇਂ ਕੁ ਦਿਨ ਜਦ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵਕਤ ਮੀਂਹ ਰੁਕਿਆ ਤਦ ਸਭ ਗਿਆਨ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਲ ਗਏ, ਉਧਰ ਗਿਆਨ ਡੱਬਿਆਂ ਨਾਲ ਰੁੰ - ਪਿੰਜਣੀ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਭ ਆ ਕੇ ਏਹੀ ਪੁੱਛਦੇ, ਗਿਆਨ ਕੀ ਹਾਲ ਆ...? ਅੱਗੋਂ ਗਿਆਨ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖਦਾ, "ਭਰਾਵਾ ਹਾਲ ਕਾਹਦਾ, ਮੀਂਹ ਨੇ ਪੂਰਾ ਮੁਲਖ ਨੱਪਿਆ ਪਿਆ, ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ ਚੱਕੀ 'ਤੇ, ਪਰ ਫੇਰ ਜੌਹਲਾਂ ਵਾਲੇ ਚੋਅ ਦਾ ਪਾਣੀ ਗਲ - ਗਲ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹਿਆ ਫਿਰਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਜਦ ਵੀ ਸੈਕਲ ਏਧਰ ਨੂੰ ਤੌਰਨ ਲਗਦਾ ਮੁੰਢੀਰ ਆਖਦੀ, "ਆਜੋ ਬਈ ਵੇਖਣ ਚਲੀਏ ਗਿਆਨ ਡੁੱਬਣ ਚੱਲਿਆ.... ਭਰਾਵਾ... ਘਰਦੇ ਸੈਕਲ ਖੋਹ ਕੇ ਤੂੜੀ ਵਾਲੇ ਕੋਠੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਤੇ ਆਖਦੇ ਮੀਂਹ ਵੇਖਲੈ...ਲੈਟ ਤੇ ਹੈ ਨਹੀਂ....ਚੱਕੀ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਕਰਨਾ... ਹੱਥ ਨਾਲ ਘੁੰਮਾਏਗਾ ਬਿਨਾ ਬੱਤੀ ਤੋਂ....". ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਦਾ ਮੀਂਹ ਰੁਕਿਆ, ਚੋਅ ਦਾ ਪਾਣੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਭਰਾਵਾ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ, ਤੂੰ ਦਸ ਕਿਵੇਂ ਆਂ...? ਅੱਗਿਓ ਸਭ ਏਹੀ ਆਖਦੇ ਦਾਣੇ ਤੇਰੀ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਪਏ ਆ ਤੇ ਉਧਰ ਘਰ ਆਟਾ ਮੁੱਕਿਆ ਪਿਆ, ਅੱਗੋਂ ਗਿਆਨ ਵੀ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜੇ ਲੈਟ ਹੁੰਦੀ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਗਲਾ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ, ਜੇ ਸਰਦਾ ਤਾਂ ਦੇ ਕੁ ਕਿਲੋ ਆਟਾ ਲੈ ਜਾਹ, ਬਾਕੀ ਜਦ ਚੱਕੀ ਚੱਲੂ ਫੇਰ ਲੈ ਜਾਈ, ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਆਏ ਗਿਆਨ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚੱਕੀ ਤੇ ਪਿਆ ਸਾਰਾ ਆਟਾ ਦੋ - ਦੋ ਕਿਲੋ ਕਰਕੇ ਅੱਧੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਡੰਗ ਸਾਰ ਦਿੱਤੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਰਾਤ ਤੱਕ ਬੱਤੀ ਆ ਹੀ ਜਾਉ, ਪਰ ਬੱਤੀ ਤਾਂ ਕੀ ਆਉਣੀ ਸੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਫੇਰ ਮੀਂਹ ਆ ਗਿਆ,

ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਅੱਠ ਕੁ ਵਜੇ ਮੀਂਹ ਹਟਿਆ, ਸਾਢੇ ਕੁ ਨੌ ਵਜੇ ਗਿਆਨ ਨੇ ਆ ਕੇ ਚੱਕੀ ਖੋਲ੍ਹੀ, ਲੋਕ ਫੇਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ, ਪਰ ਅੱਜ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵੀ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਗੱਟੇ ਤਾਂ ਬਥੇਰੇ ਪਏ ਸੀ ਪਰ ਆਟਾ ਕਿਲੋ- ਖੰਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਂ ਪਰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਸ ਦੇ ਚੇਹਰੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਹਾਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ, ਉਹ ਸਭ ਨੂੰ ਹੱਸ - ਹੱਸ ਆਖਦਾ, "ਅੱਜ ਭਾਈ ਸ਼ਹਿਰ ਡਬਲ - ਰੋਟੀਆਂ ਈ ਲੈ ਆਓ, ਚਾਹ 'ਚ ਡੋਬ - ਡੋਬ ਖਾਇਓ, ਸਵਾਦ ਬੜੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦੇ 'ਚ...."

ਦੁਪਹਿਰ ਕੁ ਵੇਲੇ ਸੋਹਣ ਸਿਹੁੰ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਤਲਵਿੰਦਰ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਗਿਆਨ ਯਾਰ ਕਰਲਾ ਕੁਸ਼, ਅੱਗੋਂ ਗਿਆਨ

ਵੀ ਹੱਸਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਟੈਲੀਫੂਨ ਏ, ਕਿ ਘੰਟੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਾਂ ਕਿ ਲੈਟ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਆਉ....? ਹਾਂ ਤੂੰ ਏਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਟਰੈਕਟਰ ਚੁੱਕ... ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬੱਤੀ ਦੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਲਈ ਚਾਲੂ ਕਰਾਦੇ... ਪਹਿਲਾ ਪੀਹਣ ਤੇਰਾ ਹੀ ਪਾਉਂ ਚੱਕੀ 'ਚ..." ਅੱਗੋਂ ਤਲਵਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ, "ਤੂੰ ਪੀਹਣ ਪਾ ਮੇਰਾ...ਚੱਕੀ ਤੇਰੀ ਮੈਂ ਚਲਾਉਂਦਾ, ਹਾਸੇ - ਹਾਸੇ 'ਚ ਤਲਵਿੰਦਰ ਘਰ ਗਿਆ ਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਲੈ ਆਇਆ, ਬਾਹਰ ਗਿਆਨ ਨੇ ਇਕ ਪੁਲੀ ਘੁਲਾੜੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਜੁਗਾੜ ਕਰਕੇ ਲੰਮਾਂ ਪਟਾ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਸ ਪੁਲੀ ਨੂੰ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਪੁਲੀ 'ਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਚੱਕੀ ਚਲਾ ਦਿਤੀ, "ਲੈ ਬਈ ਗਿਆਨ, ਪਾ ਮੇਰਾ ਪੀਹਣ, ਚੱਲ ਗਈ ਤੇਰੀ ਚੱਕੀ," ਗਿਆਨ ਨੇ ਕਣਕ ਦੇ ਗੱਟਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ "ਚੋ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਬੋਰਾ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਪਾ ਤਾ ਚੱਕੀ 'ਚ, ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੰਬੜਾਂ ਦੇ ਛਿੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੋਰਾ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਗਿਆਨ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਬੋਲਿਆ, "ਆਹ ਵੀ ਪਾ ਦੇ... ਮੈਂ ਕਹਿ ਦਿੰਨਾ ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੂੰ...," ਹਸਦੇ ਹਸਦੇ ਗਿਆਨ ਨੇ ਛਿੰਦੇ ਦਾ ਬੋਰਾ ਜਦ ਚੱਕੀ 'ਚ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਹੋਰ ਆਪੋ - ਆਪਣੇ ਬੋਰੇ ਕੱਢੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, "ਗਿਆਨ ਆਹ ਵੀ ਫੜੀ..." ਗਿਆਨ ਫੇਰ ਹੱਸਦਾ - ਹੱਸਦਾ ਬੋਲਿਆ, " ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਵੀ ਲਓ, ਕਿ ਚਲਾਉਗਾ ਹੋਰ ਪੰਦਰਾਂ - ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਟਰੈਕਟਰ... ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪੀਹੂ ਚੱਕੀ 'ਚ ਪਾਵਾਂ ਤੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਪਟਾ ਲਾਹ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਵੜ੍ਹੇ....," ਨੰਗਲੀਏ ਸੇਮ ਨੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ, "ਉ ਤਲਵਿੰਦਰਾ.... ਚੱਲਣ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਆਪਣਾ

ਹੀ ਪੀਹਣ ਪਾਇਆ ਆ ਗਿਆਨ ਨੇ....," ਦੇਖਾ - ਦੇਖੀ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ 'ਚ ਰੌਣਕ ਲੱਗ ਗਈ, ਕਈ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਪਈ ਆਪਣੀ ਕਣਕ ਦੇ ਬੋਰੇ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹ- ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਿਆਨ ਵੱਲ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਕਈ ਘਰੋਂ ਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਕਣਕ ਲੱਦੀ ਚੱਕੀ ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿਹੁੰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁੰਡੇ ਘੋਲੇ ਨੇ ਘਰੋਂ ਡੀਜ਼ਲ ਦਾ ਕੈਨ ਲਿਆ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਥਾਪੀ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, "ਤਲਵਿੰਦਰ ਚਲਣ ਦੇ... ਢੋਲੋਆਲੀਆ ਦੇ ਕੇਬੀ ਨੇ ਡੱਬੇ 'ਚ ਬਰੋਜਾ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਪਟੇ ਤੇ ਲਾਇਆ..." ਲੈ ਬਈ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਪਟਾ ਕਰਦਾ ਸਲਿੱਪ"...ਉਧਰ ਗਿਆਨ ਇਕ ਦਾ ਬੋਰਾ ਪਾਉਂਦਾ, ਦੂਜੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਤਿਆਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਉਲਝਿਆ ਗਿਆਨ ਹੱਸੀ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦਾ ਤੋਲ ਵੇਖੀ ਵੀ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਅਖੀਰ ਉਹਨੇ ਕਾਪੀ ਵੀ ਪਾਸੇ ਰਖਤੀ ਤੇ ਹੱਸਦਾ ਬੋਲਿਆ, "ਛੱਡੋ ਅੱਜ ਤੋਲ ਤਲਾਉਣਾ, ਮੈਂ ਉਪਰੋ ਕਣਕ ਪਾਈ ਜਾਨਾ ਤੁਸੀ ਆਪੋ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਆਟੇ ਵਾਲਾ ਬੋਰਾ ਚੱਕੀ ਦੀਆ ਕੁੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਹਉਂਦੇ ਜਾਓ....ਜੇ ਤੋਲ- ਤੁਲਾਈ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਪਏ ਰਹੇ ਤਾਂ ਚੱਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੱਲਣੀ, ਮਸੀਂ - ਮਸੀਂ ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਜੁਗਾੜ ਕੀਤਾ....," ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਬਾਪੂ ਠੋਲ੍ਹਾ ਸਿਹੁੰ ਬੋਲਿਆ, "ਉਹ ਭਾਈ ਏਸ ਵੇਚਾਰੇ ਦਾ ਵੀ ਸੋਚ ਲਿਓ...ਪਿਹਾਈ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਜਾਇਓ... ਕਿਤੇ ਅੱਲੜੂ ਪਿੰਡੀਏ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸੁੱਕਾ ਈ ਨਾ ਮਾਂਜ ਦਇਓ....,ਕੰਮ ਸੌਰ ਰਿਹਾ ਥੋੜਾ ਵੇਚਾਰਾ," ਬੱਸ ਫੇਰ ਕਿ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਆਪੋ ਹੀ ਸਭ ਬੰਨ੍ਹੀ 'ਤੇ ਪਏ ਗੱਲੇ 'ਚ ਦਸ...ਵੀਹ...ਤੀਹ ਰੁਪਈਏ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ, ਜਿਸ ਗਰੀਬ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਸੀ, ਗਿਆਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸਦੀ ਕਣਕ ਖੁਦ

ਫੜਕੇ ਪੀਹਣ ਲਈ ਚੱਕੀ 'ਚ ਪਾਈ, ਚੱਕੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵੇਹੜੇ 'ਚ ਏਨੇ ਕੁ ਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਜਿੰਨੇ ਕੁ ਟਾਂਡੇ ਵਾਲੇ ਸਿਨਮੇ 'ਚ ਚੰਗੀ ਫਿਲਮ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ...., ਸੁੱਚ ਬਾਬਾ ਚਾਹ ਦੀ ਡੋਲਣੀ ਭਰ ਕੇ ਘਰੋਂ ਲੈ ਆਇਆ, ਤੇ ਗਲਾਸ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, "ਚਾਹ ਵੀ ਪੀ ਲੈ....ਬੱਕ ਨਾ ਜਾਈ ਕਿਤੇ ਗਿਆਨ," ਉਧਰ ਗੁਰਦ- ਵਾਰੇ ਦਾ ਗੁੰਥੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਕਣਕ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਚੱਕੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੌਣਕ ਵੇਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ "ਗਿਆਨ....ਕਦੇ ਕੁ ਤਕ ਚੱਕੀ ਚੱਲੂ," ਅੱਗੋਂ ਗਿਆਨ ਵੀ ਹੱਸਦਾ ਬੋਲਿਆ, ਜਦੋ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਭ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦਸ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਖਾਣ ਜੋਗਾ ਆਟਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...ਮੀਂਹ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ ਕਦ ਤਕ ਪੈਣਾ..", ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ, "ਫੇਰ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਲੋਸਮੈਂਟ ਕਰ ਦਈਏ..ਗਿਆਨ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਹਸਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ," ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਆਹ ਕੰਮ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਦਿਓ.. ", ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਸਾਈਕਲ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਗੁਰਦ- ਵਾਰੇ ਜਾ ਕੇ ਬੈਟਰੀ ਨੂੰ ਚੁੰਡੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਸਪੀਕਰ 'ਚ ਬੋਲ ਦਿਤਾ, "ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ...ਸਭ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਮਾਈਆਂ - ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨ ਦੀ ਚੱਕੀ ਤਲਵਿੰਦਰ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਏ , ਜਿਸਨੇ ਵੀ ਕਣਕ ਪਿਹਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਕਣਕ ਲੈ ਕੇ ਚੱਕੀ ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਜੀ...ਮੀਂਹ ਕਣੀ ਤੇ ਲੈਟ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਜੀ....," ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਸ - ਪਾਸ ਦੇ ਦੋ ਕੁ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਸਭ ਕਣਕ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰੇ, ਗਿਆਨ ਦੀ ਚੱਕੀ ਕਾਹਦੀ ਪੂਰੀ ਰੇਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਚੱਕੀ ਚੱਲੀ, ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਜਦ ਟਰੈਕਟਰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਤੇਲ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਭਰੀ ਪਈ ਸੀ, ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਡੀਜ਼ਲ ਲਿਆ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਟੈਂਕੀ 'ਚ ਪਾ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦਸ ਕੁ ਦਿਨ ਦਾ ਆਟਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਉਧਰ ਗਿਆਨ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਆਏ ਕਿਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਅੱਜ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹਾਸਾ,ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ਕਰੀਆਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਸਨ, ਉਸਨੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਲੈ ਬਈ ਤਲਵਿੰਦਰਾ ਤੇਰਾ ਪੀਹੂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਇਆ ਸੀ ਮੈਂ, ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਆਪਾਂ.... ਤੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਤੇ ਉਸਦਾ ਆਟੇ ਦਾ ਬੋਰਾ ਰੱਖ ਕੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਤੋਰਿਆ, ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੰਨ 'ਚ ਇੱਕੋ ਤਸਲੀ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਰੱਬ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ, ਹਨੇਰਾ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਧਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸਿਓਂ ਫੇਰ ਬੱਦਲ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਗਿਆਨ ਨੇ ਚੱਕੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ...ਚੱਕੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ,"ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ॥ ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ॥"

**ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ,
ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾ**

ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ

ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਨ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਕੋਈ ਦਾਰੂ ਪੀ ਕੇ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਰਦ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਥੱਕਦੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੁਰਾ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂ ਹਾਂ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹੋ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਥੇ ਹੀ ਗੜਬੜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਕੋਈ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਿਉਣ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਇਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬਣਾ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਰਤਾਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਬਣਦੇ ਹਾਂ। ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੋਚਣ ਲਈ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਿੱਤਰ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੱਦਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦਾ। ਸਾਡਾ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋਸਤ ਤਾਂ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਹੀ ਮਤਲਬੀ ਜਾਂ ਅਕਿੱਤਘਣ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਨੂੰ ਦੁਖੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਾਰ ਜਾਂ ਸਕੂਟਰੀ ਸਾਡੇ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਵੀ

ਟਕਰਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਝੱਟ ਅੱਗ-ਬਬੂਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਰਤਾਰੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗਲਤੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਕੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਲਤੀ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਗੱਲ ਨਿਬੇੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਾਲ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਬਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਾਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਤੰਦੂਰ ਵਾਂਗ ਤਪਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਗਾਲ ਕੱਢੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੱਢ ਵੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਜਿਹਾ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਨਾਲ, ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨਾਲ, ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਪਕਵਾਨ ਖਾਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸੋਹਣੀਆਂ-ਸੋਹਣੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਮਾਣਨ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਬਲਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁੱਖ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਬਲਕਿ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਿਲ

ਜਾਣਾ ਸਾਨੂੰ ਸੁਖੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖੁੱਸ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦੁਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੱਚਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਖੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦੁੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ੇੜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਸ਼ੇ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਤਰਨਾਕ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈੱਡ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਟੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਵੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਗੁੱਸਾ, ਕਰੋਧ, ਫਿਕਰ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਜ਼ਹਿਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜ਼ਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਬਲਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਰੱਜ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਝੰਜਟ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਭੋਗ-ਭੋਗ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਕ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੀ ਸਹੀ ਪਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਾਡੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਈਏ ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ। ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਡਰ-ਡਰ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵਾਪਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੀਤ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਚਿਖਾ ਜਿਹਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦੇਈਏ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਚਿੰਤਾ ਛੱਡ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਾ ਰੱਖੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਸਹੇੜੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਤਣਾਓ-ਗੁਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਆਪ

ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਈਏ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੱਚਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹਲਕਾ-ਫੁਲਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਾਡਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਸੁਖੀ ਹੋਣਾ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁੱਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੇਚੈਨ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਨੰਦਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਸੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ 'ਤੇ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਾਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਗੁੱਸੇ, ਕਰੋਧ, ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਤਣਾਓ ਦੀ ਬਾਹਰੋਂ ਕਿਤੇ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬੇਵਜੂਾ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਹੈ। ਉਹ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਦਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ
ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
ਹਰੇੜੀ ਰੋਡ, ਸੰਗਰੂਰ-
ਸੰਪਰਕ: 98146-28027

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ

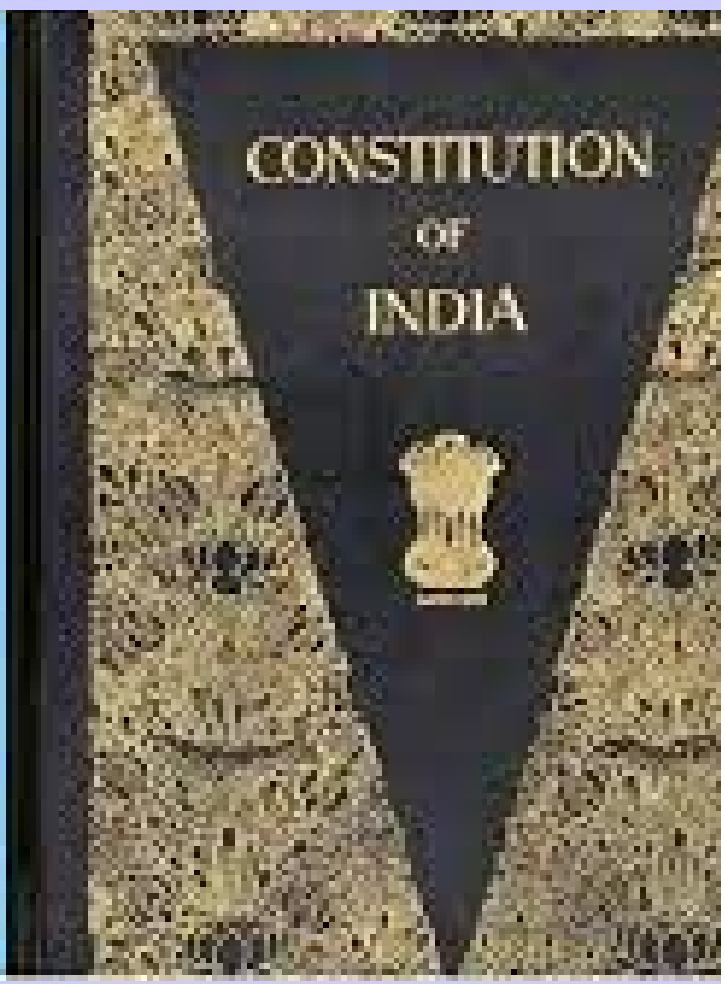
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਯੂ ਕੇ
 25 ਨਵੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਹ ਲਚਕਦਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਏਕੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਨਾਕਾਰਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਾੜਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਕਾਰਣ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆ ਦਾ ਗਲਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲੀ ਇਸਦੇ ਸੁਬਾਓ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਤਿੰਨੋਂ ਅੰਗ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ”

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਹਿਲੂਆ ‘ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਸੌਦਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ 20 ਜੁਲਾਈ 1946 ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਜਦਕਿ 29 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੇ ਮੈਂਬਰ ਅਲਾਦੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਵਾਮੀ, ਐਨ ਗੋਪਾਲਾ ਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ, ਕੇ.ਐਮ. ਮੁਨਸ਼ੀ, ਬੀ.ਐੱਲ ਮਿੱਤਰ, ਡੀ.ਪੀ ਖੈਤਾਨ ਅਤੇ ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਅਦੁੱਲਾ ਸਨ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਐੱਲ ਮਿੱਤਰ ਨੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਐੱਨ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਜਦਕਿ ਡੀ.ਪੀ. ਖੈਤਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਟੀ.ਟੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮਚਾਰੀ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ 1949 ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਟੀ.ਟੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸਮੀ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਆਖਿਆ “ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਸੌਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ ਸੀ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਣ ਦਿੱਲੀ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰਜ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਆਣ ਡਿੱਗਾ। ਅਸੀਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਹਿੱਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੇ”

ਮਸੌਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਹਿੱਤ 2 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 18 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 9 ਦਸੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ 11 ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ 6 ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਤਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਨਜਰਸਾਨੀ, ਯੂਨੀਅਨ ਪਾਵਰਜ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਇਲਾਕਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਵਿਨਸ਼ੀਅਲ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। 7ਵਾਂ, 8ਵਾਂ, 9ਵਾਂ, 10ਵਾਂ ਅਤੇ 11ਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਿਹਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਡਵਾਈਜਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ 243 ਆਰਟੀਕਲ ਅਤੇ 13 ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਸਨ ਜਦਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ 315 ਆਰਟੀਕਲ ਅਤੇ 8 ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 386 ਆਰਟੀਕਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 395 ਆਰਟੀਕਲ ਅਤੇ 8 ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਛੇਹਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 7635 ਸੋਧਾਂ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਦਕਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ 2473 ਸੋਧਾਂ ਹੋਈਆਂ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ‘ਤੇ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਨੌਂ ਵਰ੍ਹੇ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕੇਵਲ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਜ਼ੀਰੂਦੀਨ ਅਹਿਮਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਪਰ ਲਗਾਏ ਅਥਾਹ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ, “ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ

ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਕਾਰ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਮਸੌਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਸਨੂੰ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਸਾਨੂੰ 2473 ਸੋਧਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਡਵਾਈਜਰ ਬੀ.ਐੱਨ ਰਾਓ, ਚੀਫ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਐਸ.ਐਨ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਲਾਹਿਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਦੀ ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ‘ਤੇ ਸੁਆਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਮਥ, ਡਾ. ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੇਸ਼ਮੁੱਖ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਵਾ, ਪ੍ਰੋ.ਸਕਸੈਨਾ, ਪੰਡਿਤ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਭਾਰਗਵਾ, ਪ੍ਰੋ. ਕੇ.ਟੀ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਹਿਰਦੇ ਨਾਥ ਕੁੰਜਰੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਜਰੂਰ ਗਰਦਾਨਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ‘ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਤਾਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਪੱਖ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੁਢਲੇ ਫੈਡਰਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਪੱਖੀ ਆਖਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਿਬ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਾਮੀਆ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ

ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜਾ ਦਿੱਤਿਆਂ ਜਨਤਕ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਦਬੰਦੀ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ “ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ” 9/97, ਗੁਰਸੁਖ ਨਿਵਾਸ, ਪੁਰਾਣੀ ਮੰਡੀ ਮੰਡੀ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਸੰਪਰਕ: 94646-01001

ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਅਸਲ ਜੇਤੂ ਬਣਦਾ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਹੈ ਕਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਕਦੇ ਤੂਫਾਨੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਪੱਥਰਾਂ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਮੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਰਕ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਡਰ ਕੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਹਿੰਮਤੀ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾਉਣ ਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਿਰਫ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਡਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਸੁਖ-ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰਲੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਤਾਕਤ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਲੋਹਾ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤਦ ਹੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤਪਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਘੜਨ ਅਤੇ ਨਿਖਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਪਾ ਕੇ, ਫਿਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਠੋਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੜਕ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਾਪ ਅਤੇ ਠੋਕਰਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾ ਲੋਹਾ ਨਾ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਪਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ

ਲਈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ, ਉਹ ਸੁੱਖ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਗਹਿਰਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿਰਫ ਸੁਖ-ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਭਰੀ

ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਰਨ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿੱਤ, ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸੁੱਖ, ਇੱਕ ਪਿਆਰ ਭਰਾ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੱਧੀ ਰਾਹ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਕਦਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ। ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ, ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਹੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਬਕ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਯਾਦ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਭਰਿਆ ਸਮਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਤਾਕਤ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ

ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮਿੱਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਔਖੇ ਵੇਲਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਸਣ ਦੀ ਅਸਲੀ ਵਜ੍ਹਾ ਵੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਇਨਸਾਨ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਦਾ ਜੇਤੂ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪਲਕਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬੇਦੀ
ਕੇ.ਐਮ.ਵੀ. ਕਾਲਜੀਏਟ
ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਜਲੰਧਰ

ਸਮਾਜ ਈਕਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਨਮੋ ਬੁਧਾਏ - ਜੈ ਭੀਮ - ਜੈ ਭਾਰਤ
Namo Buddhha - Jai Bhim - Jai Bharat

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ, ਕਰੀਬੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ, ਲੇਖਕ, ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ

(20-07-1927 to 16-10-2025)

ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਸੀ. ਸੁਲੇਖ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਮਿਤੀ 30 ਨਵੰਬਰ 2025, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਥਾਨ: ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਕੂਲ ਆਫ ਬੈਂਟ, ਡੱਲੇਵਾਲ ਰੋਡ ਗੁਰਾਇਆਂ (ਜਲੰਧਰ) ਵਿਖੇ
ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਪਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਸੁਮਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ, ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਿਵੇਦਕ:
ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਓਸ਼ੋਰਾਜ (ਕਨੇਡਾ)
ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ ਮਹੇ (ਯੂ.ਕੇ.), ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਾਲ ਰਾਹੀ (ਯੂ.ਕੇ.)
ਇੰਜ. ਵਿਸ਼ਾਲ ਖਹਿਰਾ (ਇਟਲੀ)
ਸੰਪਰਕ ਨੰ: 98785-91883

Parmindra Art Press

Namo Buddhaye Jai Bhim

ਨਮੋ ਬੁੱਧਾ, ਜੈ ਭੀਮ
ਧੰਮਾ ਵੇਵਜ਼
ਵੁਲਵਰਹੈਂਪਟਨ, ਯੂ ਕੇ ਤੇ ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਂ ਰਾਤ 8.00 ਵਜੇ
ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਈਵ

ਇਸ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ
INDIAN CONSTITUTION DAY - 26TH NOVEMBER
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ - 26 ਨਵੰਬਰ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰੋ

Watch us Live on Facebook
Every Wednesday at 8 Pm Indian Time
live call : +44-7886780331 or +44-7411251804
E-mail: dhammawavesofficial@gmail.com

www.dhammawaves.org | f @ X @dhammawaves

Constitution Day, November 26

SAMAJ WEEKLY UK
‘We the people of India’ are celebrating and observing Constitution Day on November 26 as we gave the Constitution of India to ourselves after duly enacting and adopting it in the Constituent Assembly in 1949. It is a matter of satisfaction to note that GOI under the leadership of PM Narendra Modi duly recognized the importance of the Day and started observing it officially beginning 2015 and rightly so. I wrote on the subject in my earlier blogs too. With the fast changing socio-political scenario in the country, it becomes all the more important not only to know and understand the Constitution of India but also imbibe the spirit behind it and also the motivation and dedication of our forefathers;

Ramesh Chander

The writer is A Retired Career Diplomat.

especially Dr. B.R. Ambedkar in making this wonderful document to govern ourselves as a progressive and civilized nation. In the last 75 years, it has been amply proved that India is India only because of the Constitution of India. If we intend to transform India into Bharat, as visualized by the makers of the Constitution, we need to stand and defend, preserve and adhere to the core values of our Constitution – Democracy and Secularism based on the cardinal tenants of – Justice, Equality, Liberty

and Fraternity. India is a large country with big problems. In the process of making India a great country, we have come a long way and, perhaps, have arrived but are to go a long way ahead to reach. We Indians and also our political leadership must understand this; sooner the better. Though, it seems, we are on track yet there are challenges and too big to remain on track. We can remain so if we adhere to the ‘constitutional methods’, as warned by the Father of our Constitution, Babasaheb Ambedkar, in governance by the elected representatives and conduct of the citizenry. He further warned that we would be ushering the country into ‘Grammar of Anarchy’ and put our hard earned independence into disarray, if we do not conduct ourselves with ‘Gyan – Knowledge’ and Sheel – Morality and

Steadfastness’ that is ‘Gyan-Sheelta’. Let us not put the real problematic issues under the carpet and shut our eyes to camouflage the alleged hidden agenda of changing the Constitution of the right wing Hindutava elements spear headed by RSS and its affiliates. Though

both RSS and the BJP have made it clear openly several times that they fully abide by the Constitution of India and would keep doing so. But still, the lingering doubts, in this regard remain both in the opposition political circles and also in the minds of the masses. It is a dan-

gerous situation which is not conducive to the health of our democratic polity and secular society. RSS and BJP and also their cadres and supporters put these doubts to rest with political will and vigour while we observe Constitution Day. Our Constitution has passed the test of time. Let us pledge ourselves to defend and preserve it on our path to further success and prosperity as visualized by our fore-fathers. Let us prove ourselves and

make success of our Constitution as Babasaheb Ambedkar expected us to so when he said, “However good a Constitution may be, if those who are implementing it are not good, it will prove to be bad. However bad a Constitution may be, if those implementing it are good, it will prove to be good.” As a humble but awakened citizen of India, I have a couple of suggestions to make on this important Day; Constitution Day, November 26.

· Incorporate study of the Constitution of India in the school/college and university curricula

appropriately including the important speeches of Babasaheb Ambedkar; particularly the one he made on November 25, 1949 in the Constituent Assembly, his last speech before the Constitution was finally passed and adopted and the important speeches and interventions made by the leaders like Rajendra Prasad, Jawaharlal Nehru, Sardar Patel, K.M. Munshi, Syama Prasad Mukherjee, Abul Kalam Azad among others.

ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦੇਸ਼

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਵੱਖਰਾ, ਅੱਪਰ-ਲੋਅਰ ਵਟਾਉਂਦੇ ਭੇਸ਼। ਪੈਂਟਾਂ-ਬੁਸ਼ਰਟਾਂ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ, ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦ ਦਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਲੇਸ਼। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸਤ, ਲੱਗਦੇ ਰੱਬੀ ਦਰਵੇਸ਼। ਘੋਗੜਾਂ ਵਰਗੇ ਕਾਂ, ਅੰਡੇ ਖਾਣੇ, ਨਾ ਮਾਤਰ ਚਿੜੀਆਂ ਨਾਲ, ਪਾਈ ਰੱਖਦੇ ਕਲੇਸ਼। ਕਾਂ ਦੀ ਮੋਟੀ, ਖੁਰਦਰੀ ਆਵਾਜ਼, ਕੋਈ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ਸਾਡੇ ਬੰਨੇ ਕਾਂ ਬੋਲਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼। ਵਿਲੱਖਣ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਹੈਲੋਵੀਨ-ਡੇ, ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ, ਰਲ ਮਿਲ ਸਭ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ, ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ, ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਮਿਲ ਨੇ ਹੁੰਦੇ। ਸਤਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ, ਅਜਨਬੀ ਲੋਕਾਂ, ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ, ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਦੇ। ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਤਾਜ਼ਾ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲਿਆਂ ਤੇ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਜ ਬਿਰਕਦੇ। ਕਸ਼ਮੀਰ, ਕਸੌਲੀ, ਸ਼ਿਮਲਾ, ਡਲਹੌਜ਼ੀ, ਵਰਗੇ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਮਿਸ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ ਦਾ ਮਾਊਂਟ ਕੂ-ਥਾ, ਤੇ ਤਸਮਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮਾਊਂਟ ਵਲਿੰਗਟਨ, ਦੱਖਣੀ ਧਰੁਵ ਦਾ ਬਰਫੀਲਾ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਉਸ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ। ਟਰੈਫਿਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਧੁਨਿਕ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ, ਆਈਓਟੀ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ, ਸਭ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦਾ। ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਹੁੰਦੇ, ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਪਾਉਂਦਾ। ਸੁਹੱਪਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਫ਼ਰਾਖ਼ਦਿਲੀ ਵਿੱਚ ਦਿਸਦਾ। ਬਿਪਤਾ ਪੈਣ ਤੇ, ਹੁੰਦੇ ਮਦਦਗਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਹੈ ਰਿਸਦਾ। ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਨਾ ਥੁੱਕ ਸਕਦੇ। ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਬਣੇ ਪਖਾਨੇ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭੈੜ, ਨੂੰ ਰੁਕ ਸਕਦੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ, ਨੇੜਲੇ

ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਛੋਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਹੁੰਦੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਦ, ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਠੇਲ੍ਹੇ ਕੇ, ਲੈਂਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ। ਆਮ ਲੋਕ, ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ ਨਦੀ ਦੇ, ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ, ਬੱਸ-ਨੁਮਾ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੁਤਫ਼ ਨੇ ਲੈਂਦੇ। ਕਈ ਲੋਕ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਖਾਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ, ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੈਂਦੇ, ਉਠਦੇ ਬਹਿੰਦੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ, ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਤੇ ਮੌਸਮੀ, ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਕੇ, ਬੱਦਲ ਗਰਜੇ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕੜਕੀ। ਦਿਲ ਹੌਲਦਾ ਸੀ, ਗੜ ਗੜਾਹਟ ਸੁਣ ਕੇ, ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਅੱਜ ਸਭ ਕੁਝ ਉਤੇ ਧਰਤੀ। ਰਾਤੀਂ ਇਥੇ ਵੀ, ਆਇਆ ਝੱਖੜ,-

ਤੁਫਾਨ, ਕਈ ਦਰਖਤ ਜੜ੍ਹੇ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟੇ। ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ, ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ, ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ, ਬਿਜਲੀ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਵਿਘਨ, ਪਰ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਪੂਰੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁਟੇ। ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰਾ ਸਿਸਟਮ ਹੋਇਆ ਬਹਾਲ, ਆਮ ਜਨਤਾ, ਕੀਤੀ ਨਿਹਾਲ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਫਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਾਟਿਆਲਾ। ਹਾਲ-ਆਬਾਦ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

All Types of Designing & Printing Services

- OFFSET PRINTING
- DIGITAL PRINTING
- FLEX PRINTING
- SCREEN PRINTING

- Visiting Card
- Letter Head
- Bill Book
- Posters
- Pamphlet
- Wedding Card
- Invitation Card
- Birthday Card
- Flex Banner
- Stickers
- Hand Bill
- Calendar
- Certificate
- Book Cover
- Menu Card
- Id Card

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook

samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com